

gotovo ga bo prejel, če piše: Goldzeug-Apfel, Lukas VII. 1. (2) b ** ††, t. j. zlati kosmač, ki spada v VII. pleme po razvrstitvi jabelk po sadje-rejcu Lukas-u katero pleme obsega vse funtne kosmače (Rambour-Reinetten) in sicer 1. podpleme t. j. po vsej površini zlato-rameno jabelko, ki spada med najizvrstniši sad za mnogovrstno porabo. Petnajst plemen po Lukas-u se glasi: I. kalvili ali rivčeki, ki po jagodah in malinah diše; II. klopotei (Schlotteräpfel), ker peške v njih klopočejo ali škrebljajo; III. štrucelni ali guldarji (Gulderlinge); IV. rožarice (Rosenäpfel); V. golobčeki (Täublinge); VI. ramborjevci (Ramboure, Pfundäpfel); VII. kosmači (Rambour-Reinetten); VIII. voščene rajnete (Wachs-Reinetten); IX. Borsdorfske rajnete; X. rudeče rajnete; XI. zelene in sive rajnete (ledraršče); XII. zlate rajnete; XIII. pisanci (Strichäpfel); XIV. špičarji (Spitzäpfel) in XV. ploščarji (Plattäpfel). Gledé časa, kedaj jabelka dozori, razločujemo letna, jesenska, zimska in spomladna jabelka. Prva dozori že na drevesih, druga še le potrgana, tretja par mesecev potem, ko so se pospravila, tedaj še le meseca novembra in decembra, četrta pa meseca marca in se torej ohranijo med vsemi najdalje. Najmenitnejšim poletnim ali ranim jabelkam prištevajo v 33. št. „Slov. Gosp.“ že popisane astrahanke, potem rudečo magdalenšnico, poletni dišeček, karlemovček, angleški škarlatni pepinek, Virginijsko rožarico in pisani cimetnik.

Juri Žmavec.

M. Poškodovane škroplilnice se dajo dober kup popraviti z kosom platna ali česar drugega takega, ki je bil do dobrega v kopalov firnež pomočen. Tako namočeno platno se položi na poškodovano mesto in na solcu posuši. Taka poprava dolgo trpi in je kaj dober kup.

Apno in sol golobom tekne. Zastran apna je to mnogim znano, ker vedo, da je golobom za njihova jajčica apno potrebno in da ravno zaradi te potrebe z opekami krite strehe praskajo. Menj znano pa je, da golobi tudi sol močno iščejo in vsako trohico poberejo. To pa opominja vse prijatelje golobov, da jim včasih tudi kaj soli privoščijo, kar se najbolj lahko zgodi, če jim hrano v solno vodo namakati dajejo. Vidno bolj zdravi in živahni jim bodo golobi postali in mladiči hitro rastle.

Strup svinjam so slivove košice, ako se njih v preobilni meri nažró. Temu se ni čuditi. Slivove košice imajo v sebi nekoliko pruske kisline (Blausäure). Po pruski kislini zastrupljene svinje postanejo hitro mrtvoudne, ne morejo prav stati in kmalu poginejo. Ljudje pa si glave vbijajo in premišljujejo, kaj je neki ubogim svinjam tako naglo prišlo? Da so zastrupljene, to le malokdo vé. Zato je treba na svinje paziti posebno sedaj in tam, kder imajo mnogo sliv!

Veliki shod žitnih tržcev na Dunaju je ravno kar razglasil poročilo gledé letošnjih pridelkov na zrnju v ogersko-avstrijskih deželah. Poročilo pravi, da se je pšenice za 300.000 hektolitrov, rži pa za 1.900.000 hektolitrov manj pridelalo, kakor navadno, ječmena pa za 2.300.000 hektolitrov in ovsa za 5 milijonov hektolitrov več. Celo cesarstvo bo tedaj letos imelo za prodajanje zrnja v tuje dežele 4 milijone hektolitrov pšenice, 5 milijonov ječmena, 7—8 milijonov ovsa; rži pa ne bode skoro nič za izvažanje. Pšenično in ječmenovo zrnje je različno, rženo boljše, ovsovo pa izvrstno.

Sejmovi. 26. avg. v Pobrežju za Ptujem; 28. avg. pri sv. Trojici na Goriškem, v Zibiki, v Svičini; 29. avg. na Muti, v Orešju pri Brezicah, v Poličanah, v Žavcu, v Beračah; 30. avg. v Hajdini; 1. sept. v Blanci, pri št. Ila pri Šoštanju in v Žigerskemvrhu.

Dopisi.

Iz Rožne doline na Koroškem. (Janežičeva svečanost). Tiha vasica „Leše“ fare št. Jakobske v krasni Rožni dolini na Koroškem je v nedeljo 13. avg. praznovala redek praznik, kakoršnega slovenska-koroška dežela še nikdar, odkar je slovesno vstanovljenje slovenskih vojvodov na Gosposveškem polju prenehala. Rojstni dom slovenskega pisatelja in jezikoslovca Antona Janežiča je dobil spominek, da je v njem jeden najrednejših slovenskih možakov belí dan zagledal. Odkrila se je namreč v hišno steno vzdana spominska plošča z napisom: „Tukaj se je rodil 19. dec. 1828 slovenski pisatelj in jezikoslovec Anton Janežič, umrl 1869. Narod ohrani mu večni spomin! — Domoljubi l. 1876. „K ti redki svečanosti so se zbrali odlični slovenski rodoljubi in častitelji neumornega delavca na polju slovenskega uma in znanja skoraj iz vseh koncev slovenskega sveta. Največ jih je prišlo iz sosednje Kranjske, med njimi lepo število odličnega razumištvá in pa bistrih sokoličev v lepi njihovi obleki. Kmalu po petih zjutraj so možarji po raznih gričih postavljeni oznanjevali prihod gostov. Zeleni slavoloki in okusno okinčane hiše so kazale veselje o prihodu toliko odličnih gostov. Blizu do 10. ure so se na vozovih, katerih je ta dan morebiti do 100 bilo napreženih, gosti privražali. O 10. uri je bila v farni cerkvi št. Jakobski, na prijaznem griču, od koder se čaroben razgled po Rožni dolini in velikem delu Koroške odpira, slovesna peta meša, da se je dalo pokojnemu Antonu, kar katoliški Kristijan svojim milim rajnim še dati more. Peli so Ljubljanski pevci Mikložičevo milozvučno prvo mešo z toliko mojstersko izurjenostjo, da je moral kamenito srce milobe biti prevzeto. Bistri sokoliči so se postavili po sredi cerkve v 2 vrstah in so po končanem svetem opravilu šli okoli velikega oltarja k darovanju, kateri lepi vzgled je

našel tudi med drugimi navzočimi rodoljubi mnogo posnemovalcev. Daljna svečanost se je potem vršila na Janežičevem domu v Lešah, prijazni vasici, nekaj streljajev od farne cerkve oddaljeni. Velikanska cesarska zastava z visoke lipe, jedina, ki se je smela pri svečanosti vedno zvestega slovenskega državljana razviti, med tem ko je isti dan glavno mesto Celovec mrgolelo nemških in prusaških na sežnje dolgih bander — praktičen dokaz ravnopravnosti v naši avstrijski domovini — je kazala mesto svečanosti. Prijazen in prostoren vrt okoli hiše Janežičevih starišev je bil za svečanost primerno priredjen. Oder, klopi, mize, šotori, sence, krčme, kuhinje, vse, vse kar taka narodna veselica imeti hoče, je bilo tu pripravljeno. V hišnem zidu na vzhodni strani zavešeno mesto je kazalo, kjer je spominska plošča. Mnogo nad 1000 glav se je ljudstva zbralo, med katerim so čili sokoliči po navadi red delali. Najprej pozdravi predsednik svečanosti gosp. prof. žl. Kleinmayer vse navzoče posebno pa goste, katere je v tolikem številu poslala sosednja Kranjska, Štajerska, Gorica, Trst, sploh vse slovenske pokrajine. Po prijaznem pozdravu predsednikovem stopi možati zastopniki koroških Slovencev neustrašeni in mnogoletni branitelj slovenskih pravic Andrej Einspieler na oder in razlaga v jedrnatih do srca segajoči besedi pomen današnje slovesnosti in slika Janežičevo rodoljubnost, delavnost in krščansko vernost z tako živimi barvami, z tako gniljivimi besedami, da ni bilo suhega očesa. Serim starcem so se potakale solze v sivo brado, oči nježnih poslušalk pa plavale v solzah. Moški govor je svoj namen popoln doseglj in odbor svečanosti ni bil mogel te naloge spretnejšemu možu izročiti kakor ravno mnogoletnemu prijatelju in vodniku Antona Janežiča možatemu Andreju. Po govoru se je pela svečanostna kantata in po nji deklamovala pesem v povzdigo današnje svečanosti zložena. Pela se je nadalje še lepa pesem „Molitev“ in potem je bil pa tudi že čas misliti na pomirjenje telesnih potreb, katere so se že precej glasno pojavljale. Množica se je potem razdelila po prostornem vrtu vsak po svojih potrebah. Med obedom je igrala godba, glasile so se razne napitnice, brali mnogi pozdravni telegrami in dopisi, kar je vse veselost povzdigovalo in poviševalo, ki je enakomerno v lepi slovenski zastopnosti in vzglednem redu do pozne noči trpela. Jeden prizor iz te rez imenitne in pomenljive svečanosti se ne sme pozabiti — sivolasi, visokoraščeni starček oče in priletna mamica prijaznega milega pogleda — očetovo, materno srce, — ki nista našla besedi, ko so jima razni prijatelji čestitali in ju pozdravljali, prepolno je bilo miložalostnih in veselih občutkov, samo solze po vsem licu so bile priče dogodkov v očetovem in materinem srcu. Konečno kličemo: Slava Janežičevi rodovini in hvala vsem slovenskim rodoljubom od vseh vetrov slovenskih pokrajin! Z Bogom!

Od Koroške meje. Letina pri nas nič kaj dobrega ne obeta. Les, ki je tukaj poglavitna kupčijska reč, nima nikake cene, toraj je za denarje huda. Zimska setev se je zelo slabo obnesla; razve semena, še nekteri niti toliko niso dobili, da bi jim zadostovalo v domačih potrebah. Stavili smo do sedaj zaupanje na kuruzu ali turšico ajdo in krompir, pa tudi iz tega ne bode kaj posebnega, zlasti iz turšice ne, čeravno se je do sedaj še precej lepa kazala. Nenavadna bolezen se na njej prikazuje. Kakih par let sem se brž potem ko se je cvet izcimil, vgnezdil v njem črv, ki ga nagloma vsuši. Ta mali, belkasti, na rileu črni črv raje potem zmiraj globljeje in globljeje v steblo, da betvo celó zveni. Letos se je ta nadloga tako močno vgnezdila, da človek po turšico nasajeni njivi gredé, ne vidi niti vsakega petega betva več zdravega. To je huda kuga. — Kako bi se dalo temu v okom priti?

Od Spodnje Pulskave. Letos je pri nas letina prav slaba. Spomladi nam je vzela moča, sedaj pa še nam Bog deža ne da. Imamo že sušo. Rž in pšenica slabo zdajata. Tudi sadja ne bo, čeravno je spomladi lepo cvetelo; mraz ga je vzel. Očitno nas Bog kaznuje. — Žalostno je tudi, da so fantje sedaj tako razposajeni. Edno nedeljo grem po opravkih na Črešnjovec k sv. meši; res mrzelo mi je, da je zraven cerkve v črni leseni bajti krčma in se med svetim opraviлом nepokoj dela. Nazaj gredé sem pa tudi slišal, kako so grozno upijali in preklinjali. Taka krčma je prava jama razbojnikov. Mojega tovariša poprašam in mu rečem: takih razuzdancev pa še ne vem, ali sem jih že kde našel? Tovariš mi pa reče: Starložani in Balugeti (Ternovčani) so zavolj svoje surovosti na glasu. Bog jim pamet razsveti!

Politični ogled.

Vojska na Turškem. Bogu vojskinih trum bodi hvala! Vojna sreča se je začela nagibati na srbsko stran. Turki so zgubili pri vходу v Srbijo veliko ljudi in so morali čakati na pomoč. Do 16. avg. so vse svoje sile zbrali in začeli se pomikati naprej proti Moravi, toda ne nad Banjo proti Paraćinu, kder so mislili, da stoji za obristom Hrvatovičem general Črnačev z glavno vojsko. Marveč Kerim-paša je naglo črez planine Ejub-pašo poslal s 52.000 Turki, da se polasti Aleksinaca in združi s Saib-pašem, prišedšim s 30.000 možmi iz Niša. Ali tukaj so se Turki goljufali; pred Aleksinacem so zadeli na Črnačeva, ki jih je 19. avg. krepko vrget nazaj. Na to je v noči Kerim-paša iz Knjaževaca pozval Fazli-pašo z 10.000 Turki v pomoč in pri Tešici blizu Aleksinaca 20. avg. zopet prejel Črnačeva, a ta ga je zopet odbil. Drugi den, t. j. 21. avg. pa je Črnačev sam Turke napal in pridobil sijajno zmago, o kateri smo ravno sedaj dobili po telegrafu iz Belegradi 22. t. m. to-le poročilo: večeraj je srbska